

Una dona desbordada per un atac de nervis

Si s'atorgués un premi al títol més original de l'any, aquest sens dubte se l'enduria la nova pel·lícula de Mary Bronstein, directora, guionista i actriu nord-americana coneguda per *Yeast* (2008) i per formar part d'aquell moviment del cinema independent dels anys 2000 conegut com a mumblecore. Un corrent que, juntament amb figures com Greta Gerwig o els germans Safdie, va donar lloc a una filmografia fresca, de pocs recursos, influenciada per les noves tecnologies i protagonitzada per personatges ordinaris immersos en conflictes existencials molt recognoscibles.

Si pudiera, te daría una patada també se centra en una dona aparentment normal i corrent, atrapada en una crisi profunda relacionada amb la maternitat, amb la qual moltes espectadores es poden sentir reflectides. Tanmateix, a mesura que la pel·lícula avança, Bronstein deixa enrere el naturalisme de la seva obra anterior per endinsar-se en un terreny molt més fosc, abstracte i clarament expressionista. La protagonista és Linda (Rose Byrne), una psicoterapeuta i mare superada per les circumstàncies, que no sap com afrontar la malaltia estranya de la seva filla petita, l'absència d'un marit que passa la major part del temps fora de casa, els problemes estructurals d'un habitatge en males condicions i un terapeuta (interpretat per un sorprenent Conan O'Brien) que, lluny d'ajudar-la, sembla empitjorar el seu estat mental. No estem davant d'una dona a punt de patir un atac de nervis: la trobem ja completament desbordada. El retrat que se'n fa és alhora hilarant i profundament patètic (ella, com descobrirem, també és psicoterapeuta), cru i incòmode. Un personatge que encarna amb precisió les contradiccions i exigències de la maternitat contemporània, gràcies a una Rose Byrne extraordinària, que ja ha rebut reconeixements com l'Os de Plata a la Millor Actriu a la Berlinale i el mateix guardó al Festival de Sitges o, en el més recent Globus d'Or, a millor intèrpret de comèdia o musical.

Més enllà de la interpretació, la pel·lícula destaca especialment pel seu treball formal. A l'estil dels germans Dardenne, Bronstein opta per una càmera a mà que persegueix Linda sense treva, del primer a l'últim fotograma. Aquesta insistència visual, gairebé asfixiant, contribueix a aprofundir la sensació de col·lapse psicològic i d'ofec quotidià que viu la protagonista. Un altre recurs clau és l'ús del fora de camp: mai no veiem l'altre gran element central del relat, la filla. Tot i això, la seva presència —cons-

SI PUDIERA, TE DARÍA UNA PATADA

If I Had Legs I'd Kick You

País: Estats Units, 2025

Direcció i guió: Mary Bronstein

Intèrprets: Rose Byrne, Delaney Quinn, ASAP Rocky, Conan O'Brien

Gènere: Drama

Durada: 113 min

Idioma: Anglès

Subtítols: Castellà

No recomenada a menors de 16 anys

tant però invisible— es converteix en un espectre inquietant, omnipresent, que intensifica la sensació d'esclavatge de la mare i el temps vital que li és arrabassat.

Per acabar-ho d'adobar, tampoc no apareix mai l'altra figura cabdal que empeny Linda cap a aquest descens als inferns: el pare, el marit absent, que no només no hi és físicament, sinó que tampoc deixa de donar-li instruccions sobre com hauria de fer les coses. Els diàlegs associats a aquesta absència estan impregnats d'un humor negre capaç de provocar rialles nervioses i incomoditat a parts iguals. La posada en escena és especialment brillant gràcies a l'ús de plans molt tancats, moviments de càmera opressius i un muntatge incessant que remet al cinema vérité, però reforçat per elements metafòrics inquietants. El forat negre provocat per una suposada fuga d'aigua que s'expandeix pel sostre del dormitori no podria ser, potser, un portal al cor mateix de l'oblit?

En definitiva, *Si pudiera, te daría una patada* no busca satisfer ni oferir cap mena de confort a l'espectador. És una pel·lícula concebuda com una experiència cinematogràfica intensa, en què allò que hauria de fer por provoca rialles, i allò que hauria de ser divertit resulta profundament aterridor. Tot plegat genera una sensació persistent de claustrofòbia —accentuada per aquests plans extremadament tancats— i la percepció que tot el que envolta Linda, especialment la seva filla (sense nom), actua com un ressò desencaixat i provocador de les seves pròpies ansietats.

Jordi Camps Linnell

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona